

INVESTERA I BARN - SOCIAL IMPACT BONDS

SAMBA
samarbete för barnen

sensus

Agenda:

13.00 - 13.15: Välkommen och Introduktion

13.15 - 14:00: Beställarens perspektiv

14:00 - 14.35 Fryshusets projekt

14.35 - 14.55: Paus för förfriskningar

14.55 - 15.30: Investerarens perspektiv

15.25 - 16:00 Diskussion

Grön obligation

Frida Korneliusson & Ylva Preutz Papantoni

Investeringsplaner och upplåningsbehov

Investeringsplaner

SEK million	2014 Out-come	2014 Budget	2015 Budget	2016F	2017F	2018F
Public transport	8,366	9,044	7,280	7,709	8,128	7,458
Healthcare	6,475	7,271	7,859	9,237	8,036	5,631
Other	147	140	86	109	91	82
Total investments	14,988	16,455	15,226	17,055	16,254	13,171

Upplåningsbehov

- Upplåningsbehovet för 2015 uppgår till ca 10 miljarder SEK inklusive refinansiering

Exempel på gröna projekt

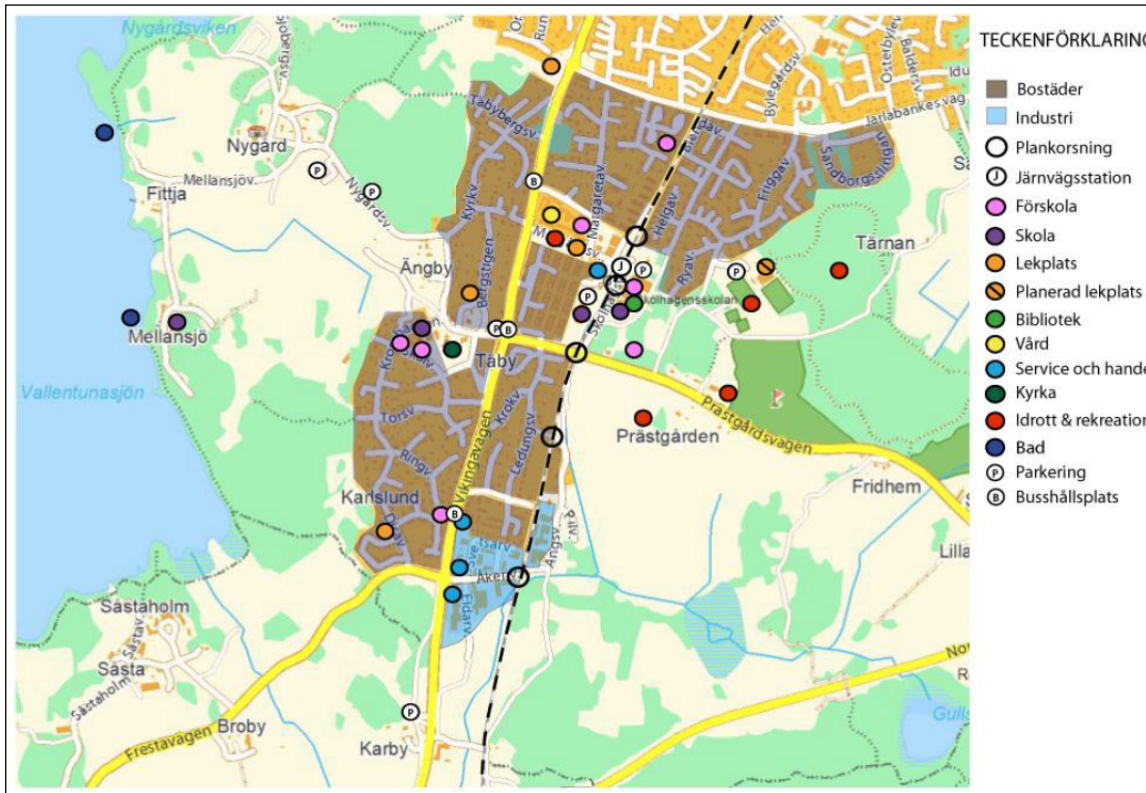

- Program Roslagsbanans utbyggnad

- Ny- och ombyggnation av Södertälje sjukhus

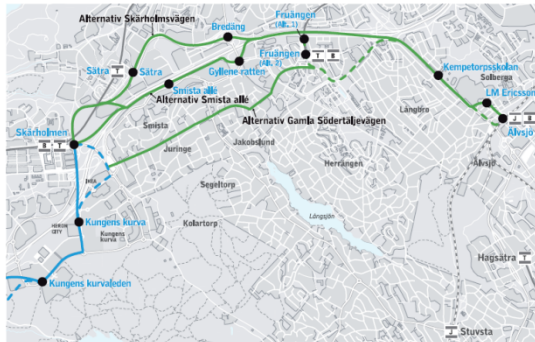
Roslagsbanan – inte bara grön

Sociala konsekvensbeskrivningar - viktiga för att belysa människans behov

Spårväg syd

Riktlinjer för ökad social hållbarhet

innehåller krav om socialt ansvarstagande i upphandling, jämställdhetsintegrering, jämlikt dialogarbete i planeringsprocessen, konsekvensbedömningars innehåll, service, trygghet och bemötande i trafikupphandlingar etc.

Pilotprojekt – sociala krav i byggentreprenadupphandlingar

- Upprustning av Hallunda och Norsborgs tunnelbanestationer
- Starta byggnation av ny depå i området
- Engagera lokalt
- Sociala krav i byggentreprenadsupphandling

Varför grön obligation?

- Kostnadsneutral ränta kontra “vanlig obligation”
- Diversifiering av långgivare
- Bra för miljön
- Möjlighet till bättre samarbete inom koncernen
- Kommunikation – Med en grön obligation har man skapat ett samtalsämne även inom kretsar som inte brukar diskutera miljö
- Möjlighet för kommuner och landsting att lyfta fram sitt miljöarbete

Kontaktpersoner

- Frida Korneliusson, VD Stockholms läns landsting, Internfinans
  - frida.korneliusson@sll.se
- Ylva Pretz Papantoni, Utvecklingsstrateg, Trafikförvaltningen SLL
  - ylva.pretz-papantoni@sll.se

**LÅNGT
IFRÅN LAGOM**

Social Impact Bonds – reflektioner från ett lokalt perspektiv

Rebecka Hagman

150423

BOTKYRKA
KOMMUN

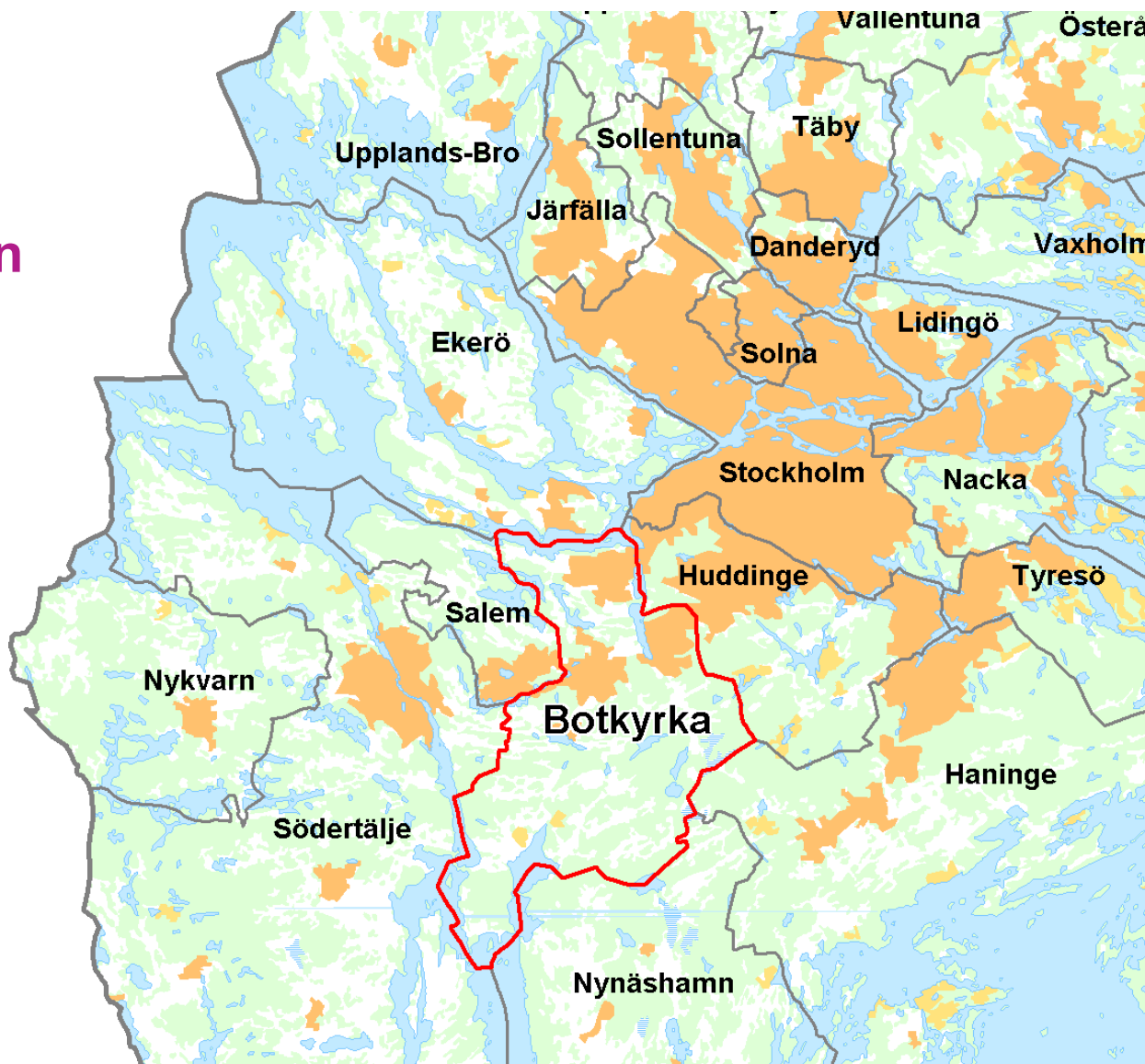

Långt ifrån lagom

LÅNGT
IFRÅN LAGOM

Botkyrka – del av Stockholmsregionen

Interkulturella Botkyrka

- MEDBORGARE 89 100
- UTLÄNDSK BAKGRUND 56 %
- MEDELÅLDER 37,3 YEARS
- POPULATION – 18 24 %
- POPULATION + 65 14 %

I BOTKYRKA:

- *Talas mer än 100 olika språk*
- *Är mer än 160 nationaliteter representerade*

Hållbar Utveckling i en Botkyrkakontext

Medborgare i Botkyrka:

- Har arbete
- Känner sig hemma
- Är friska och mår bra
- Har förtroende för demokratin och varandra

Botkyrka

- Har de bästa skolorna
- Bidrar inte till klimatförändringarna

Behov av nya lösningar för en mer hållbar framtid

- I en tid då det offentliga står inför komplexa samhällsutmaningar krävs det nya sätt att tänka och agera
- Det offentliga har inte monopol på att definiera det lokala problem och lösningar.
- Aktörer inom den "sociala ekonomin" bidrar med ett socialt värde som varken det offentliga eller privata kan
- Hur kan det offentliga vara en möjliggörare för sådana partnerskap?

Exempel: den lokala överenskommelsen

- Överenskommelsen antogs av kommunfullmäktige 2009
- Överenskommelsen utarbetades i nära dialog mellan kommunen och representanter från det lokala civilsamhället och utgör en gemensam utgångspunkt för samarbetet mellan parterna.
- Överenskommelsen omfattar 8 principer. Avsikten med dessa är bl a att ge förutsättningar att utveckla nya verksamheter och släppa in nya aktörer
- *"Portalparagrafen" = när kommunen planerar att utveckla verksamheter som inte självklart ska organiseras inom kommunens förvaltningar ska kommunen överväga om den sociala ekonomin kan vara en alternativ utförare.*

Exempel: social hänsyn vid upphandling – att verka för sysselsättning bland unga

- Botkyrka kommun beslutade i juni 2008 om nya riktlinjer vid kommunens upphandlingar. Riktlinjerna ska ge företag möjlighet att finna och forma personer för kommande rekryteringsbehov men också möjlighet till socialt engagemang och ansvarstagande.
- De ska även ge unga Botkyrkabor mellan 16-24 år en möjlighet till praktisk utbildning ute i arbetslivet och förväntas också stimulera och motivera till fortsatta studier i framtiden.
- Insatsen riktar sig till ungdomar som inte studerar eller arbetar och står utanför den reguljära arbetsmarknaden samt förväntas ha stora svårigheter att få jobb. Hindret kan vara att man är utrikes född, ej genomförd grundskola, saknar gymnasieutbildning, funktionshinder, trasslig social situation, etc.
- Sedan 2009 har kommunen utnyttjat möjligheten i 9 upphandlingar som innebär att vi idag disponerar 8 platser för målgruppen.

Nästa steg: ESF-ansökan Hållbar Stadsutveckling

- Utveckla arbetet med sociala klausuler i upphandling i syfte att skapa bryggor ut i arbete för prioriterade målgrupper - särskilt fokus på arbetsintegrerade platser och jobb för unga vuxna.
- Målsättning: skapa struktur och organisation för att kunna pröva alla upphandlingar mot sociala hänsyn

Exempel: socialt ansvarstagande i upphandling – ”Trygghet i Alby”

- Samhällsbyggnadsförvaltningens chef fick 2010 i uppdrag att stödja framväxt av företag inom den sociala ekonomin
- Utgångspunkt: överenskommelsen och Alby utvecklingsprogram
- Styrgruppens uppdrag: att utveckla kommunens upphandling i en riktning som ger lokala aktörer större chans att konkurrera om anbud
- Fokus: att definiera kontraktsföremål på okonventionellt sätt - ”Ökad trygghet i Alby”
- Samhällsekonomiska nyttan större än enbart det genomförda uppdraget – mervärde och positiva bieffekter

Knäckfrågor i pilotprojektets genomförande

- Brist på tydligt ägarskap
- Brist på definierad budget
- Organisatoriska utmaningar

Framgångsfaktorer för socialt ansvarsfull upphandling

- Sätta upp mål för en socialt ansvarsfull offentlig upphandling
- Se till att det finns politiskt engagemang och ledarskap för frågan
- Mät risker och prioritera organisatoriska utgiftskategorier för att förbättra de sociala resultaten
- Öka medvetenheten om och engagera viktiga intressenter
- Genomföra piloter - kräver en i förväg definierad budget, ett definierat ägarskap samt en mer tydlig styrning, uppföljning och återrapportering
- Våga utmana och prova
- Strategi för socialt ansvarsfull upphandling
- Fastställa kontraktsföremålet
- Förbättra tillgången till upphandlingsmöjligheter

Reflektioner ”Social Impact Bonds”

- Ökad effektivitet och fokus på resultatstyrning istället för aktivitetsstyrning inom offentlig sektor är positivt
- Det finns utmaningar i en rigid budgetstruktur inom det offentliga
- Det offentliga bör i allt större grad stimulera till innovation och möjlighet för partnerskap mellan olika aktörer för att hitta de bästa lösningarna på lokala samhällsutmaningar.
- Satsningar på förebyggande arbete intressant och nödvändigt - upphandlingsverktyget kan nyttjas på ett mycket mer kreativt, innovativt och effektivt sätt
- Upphandling med sociala villkor, IOP mm i fokus just nu
- Vem ställas till svars om målen inte uppfylls/förändringen inte sker? Går det att förflytta ansvaret för den gemensamma välfärden till någon annan än det offentliga?
- Hur genomförs SIB utan att det offentliga befriar sig från ansvar och utan att konkurrera ut/ta över ta över den ideella sektorns drivkrafter?

Kontaktuppgifter

Rebecka Hagman, utvecklingsledare social ekonomi
Kommunledningsförvaltningen Botkyrka kommun

rebecka.hagman@botkyrka.se

08-530 613 44

Social Impact Investment

Social Venture Network @Sensus 23 april 2015

FRYSHUSET

Vi gör det möjligt för unga att genom sina passioner förändra världen

Social Impact Investment

- År 2000 tillsatte Gordon Brown en Social Finance Task Force
- Mot slutet av år 2000 levererade de en slutrapport med fem rekommendationer:

1. Skattereduktion för samhällsinvesteringar
2. Instiftande av en form av riskkapitalfond för sociala investeringar
3. Offentliggörande av bankernas utlåningsaktivitet i områden med störst investeringsbehov
4. Uppmuntran för stiftelser att investera i samhällsutveckling
5. Stöd till finansiella organisationer med fokus på samhällsutveckling

Social Impact Investment – Nöden är uppfinningarnas moder

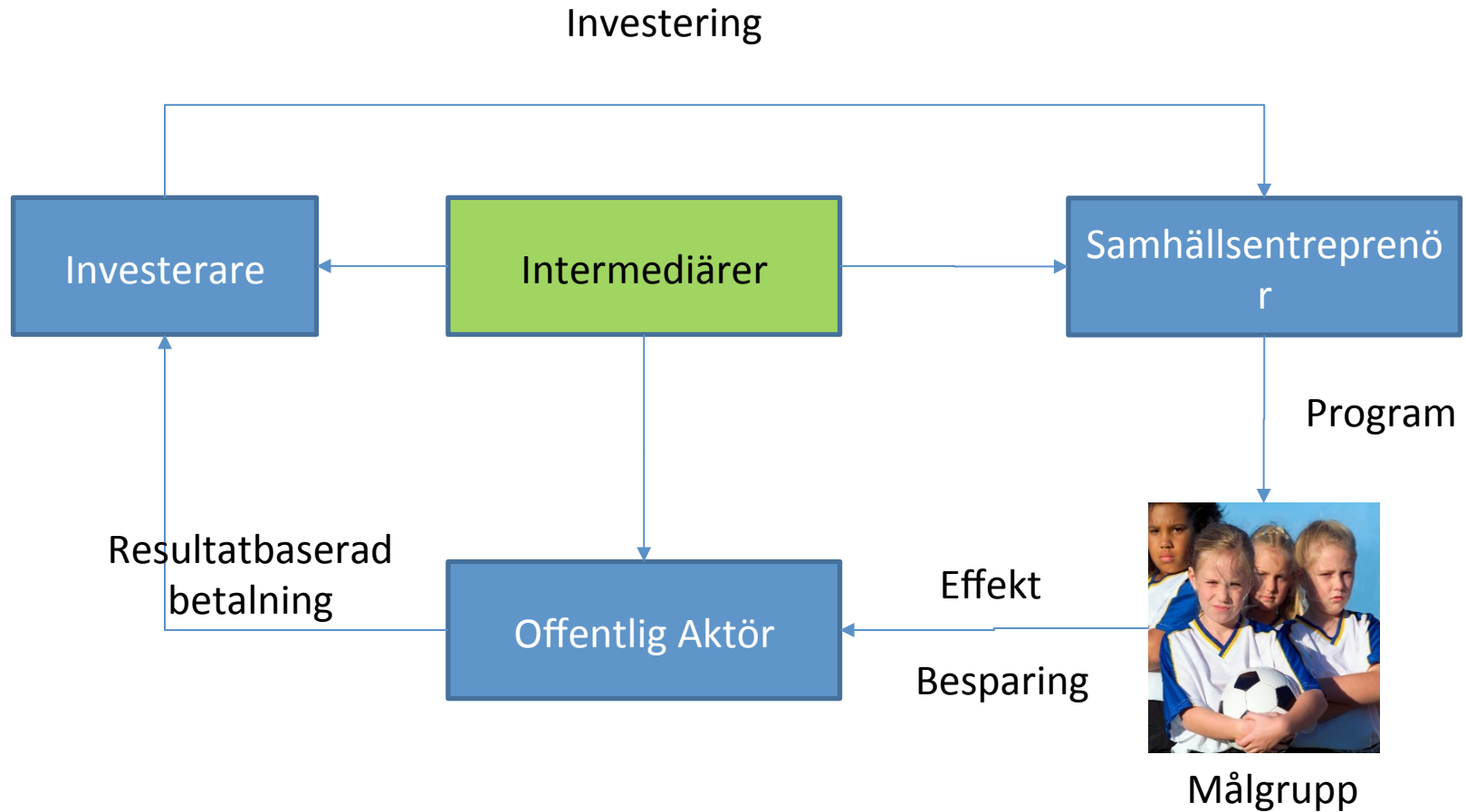
- År 2008 sökte Lehman Brothers skydd enligt 11 kapitlet i USAs aktiebolagslag.
- Den globala finanskrisen som följde därefter ledde till att Storbritanniens regering tvingades ge stöd till ett flertal stora banker.
- 2009 började oroligheter som senare kulminerade i 2010 kravaller i Londons norra delar.
- Delvis berodde dessa på offentliga neddragningar.
- Förebyggande åtgärder krävdes för att inte situationens skulle förvärras men...
- Statskassan var nu tom!!

- Tidigare finansminister Gordon Brown hade nu blivit premiärminister och gav Social Finance i uppgift att hitta en lösning

Social Impact Investment – Nöden är uppfinningarnas moder

- En "Task Force" sattes ihop som snabbt analyserade situationen:
  - Alla är överens om att förebyggande arbete är bättre och billigare än reaktiva åtgärder
  - Offentliga aktörer ha svårt att ta risker med nya och innovativa metoder.
  - Misslyckanden ses inte som lärdomar utan som slöseri med skattemedel vilket inte är politiskt försvarbart
- Man saknar alltså följande:
  - Idéer till lösningar (innovation)
  - Riskvilja och förmåga att möta risk (riskhantering)
  - Medel att investera med (kapital)

Social Impact Bonds – Ett lån från framtiden

2010 utvecklades en första Social Impact Bond (SIB) i Storbritannien.

Fryshusets projekt med SIBs 2015-2017

PostkodLotteriet satsar 8 msek på ett projekt som drivs av Fryshuset under 2015-2017

- 1. Målet är att i pilotform testa en SIB i Sverige**
- 2. Samtidigt ska instrumentet utvecklas för en svensk kontext**
- 3. Resultaten ska kommuniceras och göras tillgängliga för allmänt intresse**

2015
Inläsning och metodutveckling
En första mindre SIB testas

2016
Genomförande av Pilot

2017
Slutförande av Pilot
Uppföljning och kommunikation

Social Impact Investment - Syfte

- **Projektets syfte är att utveckla och kvalitetssäkra en metod för att införa finansieringsinstrumentet social impact bond (SIB) i en svensk kontext där en del av den uppmätta samhällsvinsten på nytt kan återinvesteras i fler sociala verksamheter.**
- **Metoden ska vara spridningsbar utanför Fryshuset och validerad i samarbete med offentliga, privata och andra ideella aktörer.**
- **Testa metoden på ett konkret case på en eller flera av Fryshusets verksamheter under två år.**
- **Få en konkret och mätbar samhällsvinst tack vare verksamheten.**

Social Impact Investment - Vad har projektet uppnått efter tre år?

- 1. Prövat en Pilot samt dokumenterat och kommunicerat lärdomarna bra och dåliga.**
- 2. Utbildat 20-30 ambassadörer från beslutsfattare, offentliga aktörer och privata investerare.**
- 3. Utvecklat en flexibel lösning som kan anpassas till olika problem som inte är monopolistisk där ingen äger modellen.**
- 4. Skapat djupare insikt hos offentliga aktörer och investerare avseende en ny systemförändrande logik för fördelning av resurser och risker**
- 5. mellan aktörer**
- 6. mellan olika verksamheter/affärer för samma aktör**
- 7. över tid**
- 8. Hjälpt aktörerna att se och utnyttja fördelarna av den nya synsättet med focus på effekt och resultat som på sikt leder till en effektivare resurshantering genom nya resursfördelningssystem och styrning.**
- 9. Skapat utrymme för Social Innovation där risker för misslyckanden hanteras av privata investerare och används som lärdomar för vidareutveckling.**
- 10. Introducerat offentliga aktörer i vikten av upphandling av effekt istället för prestationer.**

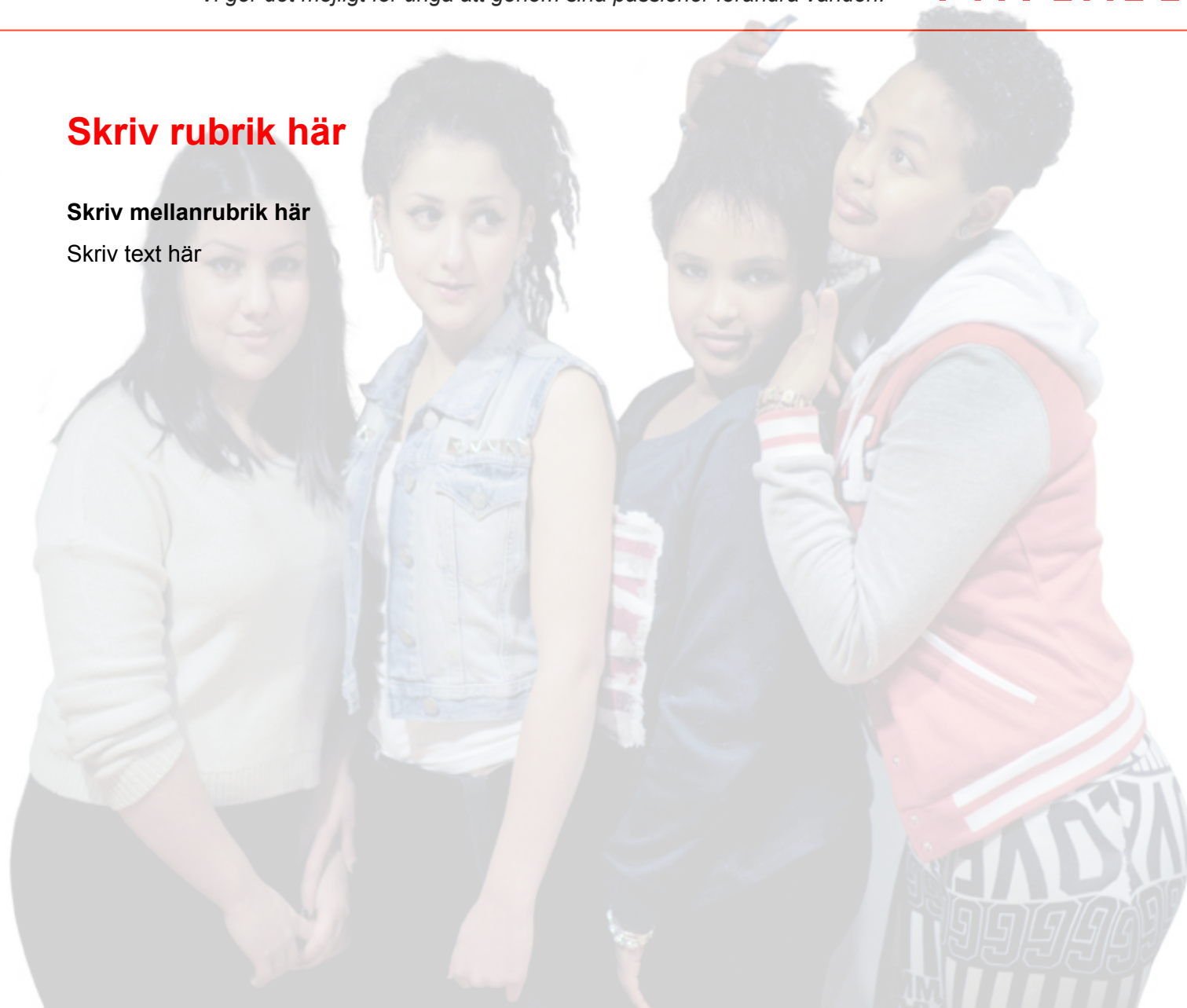
Vi gör det möjligt för unga att genom sina passioner förändra världen.

FRYSHUSET

Skriv rubrik här

Skriv mellanrubrik här

Skriv text här

Vi gör det möjligt för unga att genom sina passioner förändra världen.

FRYSHUSET

Skriv rubrik här

Skriv mellanrubrik här

Skriv text här

Vi gör det möjligt för unga att genom sina passioner förändra världen.

FRYSHUSET

Skriv rubrik här

Skriv mellanrubrik här

Skriv text här

Social Impact Bonds

- ur ett investerarperspektiv

Cecilia Näsman

Social Impact Stockholm 2015-04-23

Varför investera i Social Impact Bonds (SIB)

- vill bidra till innovation/utveckling av tjänster med fokus på sociala mål
- har öronmärkta pengar för social utveckling
- ser positiva effekter på den egna verksamheten/företaget
- vill ha både social och finansiell avkastning på sitt kapital
- vill göra gott med sina pengar

Investerarna – vilka är de?

- banker, stiftelser och fonder
- organisationer från tredje sektorn
- företag som ser det som en del av sitt samhällsengagemang
- försäkringsbolag
- riskkapitalbolag med hållbarhetsprofil
- filantroper

Investerarna – vad lämpar sig för SIB?

Åtgärder/insatser för att minska

- hemlöshet
- psykisk ohälsa
- arbetslöshet
- kriminalitet
- insjuknande – dvs förebyggande hälsovård
- skolk och oavslutade studier
- egentligen alla sociala problem som på ett strukturerat sätt kan målsättas, mätas och utvärderas

Investerarna – vilka är användningarna?

- nytt instrument – track record/erfarenhet saknas
- hög risk – kräver ibland att den begränsas med garantier eller viss återbetalning oavsett resultat
- SIBs olika aktörer har olika erfarenheter av finansiella instrument
- lång process innan man är i hamn med en SIB
- osäkerhet kring mätmetoder och effekter
- svårt bedöma utförarnas kompetens och möjlighet uppnå målen

Hur ser marknaden ut idag?

- stort intresse globalt
- 25 utgivna SIBar, majoriteten i Storbritannien men också USA, Australien, Nederländerna, Tyskland, Belgien och Kanada (okt 2014)
- fortfarande begränsat track record, första SIBen förföll i augusti 2014
- nordiskt nätverk för SIB startat av Mötesplats Social Innovation i mars i år för att dela erfarenheter från de nordiska marknaderna
- 2 pågående piloter i Sverige – Fryshuset och Magelungen
- ingen SIB utgiven i Sverige ännu, men stort intresse finns

